ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/194
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:
  - ނަން: ޙުސައިން ސަޢީދު
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]
  - އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A106542
  - ވަގުތީ އެޑްރެސް: [illegible]
- އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅު ފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 02 ޝަޢުބާން 1438 / 30 އެޕްރީލް 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 19 ޝަޢުބާން 1438 / 16 މެއި 2017

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: 145-J/MD/2017/1876
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- އަމުރު ނެރުނު ތާރީޚު: 23 އެޕްރީލް 2017
- ފައިސަލާކުރި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު: ޢަލީ ސަމީރު، އިސްފަނޑިޔާރު: ޢަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު: ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތަށްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތަށްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެއަމުރަކީ، [illegible] [illegible]ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] 2017 ޖުލައި 24 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:59 އިން ފެށިގެން 2017 އޮގަސްޓު 08 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:58 ގެ ނިޔަލަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން [illegible] ތުހުމަތުގައި [illegible] [illegible] ބަންދުކުރުމުގައި ބަހައްޓަން އަމުރުކުރައްވައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ.

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށްނޫންކަމަށްބުނެ [illegible]/ [illegible] [illegible]

ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 3 (ތިނެއް) ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަ ކުރެއްވިއެވެ. މިގޮތުން ދައުލަތުގެ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވިއެވެ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/372 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ޙުކުމް ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) ގައި، ފަސްޖެހުމުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތަކުން ނަޒަރުކުރެއްވުމުން، މިހާރުގެ ބަންދުކުރުން ގެއްލު ނިންމާފައި އަދި ނުވަތަ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އަދި ޑޮކިއުމަންޓްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ހުށަހަޅާ ސަބަބުތައް އެއްވެސް ވުޖޫދުގައި ވަކިން އަދި ސަބަބުތައް ވުޖޫދުވެފައި މުދަލާއި ގެއްލުވުން ޑޮކިއުމަންޓްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ސުވާލުކުރެވޭގޮތަށް އޮޅުން އެދިވަޑައިގަތުމުން، މަޖުބޫރުވެއްޖެނަމަ ކަމާގުޅޭ އެއްވެސް އިޖުރާއާތު އޮތްކަން ޑޮކިއުމަންޓްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ބަޔާންވެފައިވާކަން ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، އަސްލު ނުރައްކާތެރި އަދި އަސްލު ނުރައްކާ ގޮތުގައި ނަގާފައި އިންސާނީ ޙައްޤުގެ ޝަރީޢަތުން ބަދަލުކުރެވޭގޮތުގެ ކުރިމަތީގައި ކަރަދާ ބަދަލުކުރުމާއި، އަދި ޝަރީޢަތުން ފައިސަލާ ކުރަންވާ ކުރިން ކުރެވިގެން ދިޔަކަމަށް އެއްވެސް މިހެން ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވުމަށް އެކަމުގެ ސާފު ކަނޑައެޅިގެންވާ ސަބަބުތައް އެއްވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި އިޖުރާއާތުކުރުމުގައި އޮތުމުން، މިގޮތަށް ސާބިތުކުރެވޭ އަދި ޖިނާއީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 އަމުރުން ބަންދުގެ 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މިކޯޓަށް ހާޒިރު ކުރުމަށް ބަލައިގަނެވިފައިވާ ބަންދުކުރުމުގައި ބަލައިގަތުމަށް ނިންމުމުގައި ރަނގަޅުކަމަށް ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި "ޤާނޫނު އަސާސީގެ އެއްވެސް މާއްދާއަކުން މިހެން ބަންދުކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ ޙައްޤު ކުރެވިފައިވާ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކޮށް ނުކުރެވޭނޭ ޙައްޤެއް ބަދަލުކުރެވުނު... ކަމުގެ ތަޙުޤީޤަށް ބަލައިގަތުމަށް ކަމުގެ ބަދަލުވާ ބަލައިގަތުމަށް އެކަމުގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދާލަތު ބަލައިގަނެ" ފަސްޖެހިގެން ވަޒަންކުރަން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ބަންދުކުރުމަށްވެސް ކަމަކަށްނުވާކަން، މި ކަމުގައި ރިޢާޔަތްކުރުން އަމުރު ނުކުރެވުނީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ގެ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޑ.ނަޔަޒު/ ފަތުހުލްޢަޒީޒު އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކުގައި، އަންނަނިވި ގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަލައި ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބަލައިދިނުމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި ދާއިރާ ބެލުމަށްފަހު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބަލައިދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ އެންމެ ގާތުގައި ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ކޯޓު އަމުރަށް ބެލުމުން، އެކޯޓު އަމުރަކީ ކަސްޓަމްސްގެ ގުދަނުގައި ހިފަހައްޓާފައިވާ އުފެއްދުމެއް ބަޔާންކޮށްފައި ދިހަ ވަޢުދުވެއް ޒަބާރުކަމަށް ޑ.ނަޔަޒު/ ފަތުހުލްޢަޒީޒު އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/157709 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު"އިން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން، 24 މާރިޗު 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:59 އިން ފެށިގެން 08 އޭޕްރީލް 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:58 އަށް އަޙްމަދު ޝަރީފު ދިރިސްޖެހި އަދި ކޯޓު އުފައްދައިގެން ކަސްޓަމްސްގެ ތަރާއްޖައިގެ ބަންދުކޮށްގެން ބަހައްޓަން އަމުރުކުރި ނުކުތާއަކީ އަމުރެއްކަމުގައި އެކަމަށް އެހެން ނުކުތާ ސާބިތުކަން، ދަޢުވާކުރުމުގެ ހަމަތަކާއި ސާފުކަމާއި، ދަލީލުތަކުގެ ބޭނުންކުރި ކަމަށް އެވަނީ ބަލައިދިން އެކަމެއް،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި، "ކޮންމެ މީހަކުވެސް ބަންދުކުރެވިފައިވާ ވީނަމަވެސް ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތިން ދަޢުވާކުރެވޭ ބަންދުނުކޮށް ދޫކުރެވޭ ޙައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބެލުމުން، ކޮންމެ މީހެއްގެ ދަޢުވާގައި ކަމާބެހޭ ތަޙުޤީޤު ވީހާވެސް ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ބަލަން ވީހާވެސް ކުރިން ބާއްވަން ބަލައިގެން ދޫކުރެވޭ ބަންދުގެ މުއްދަތުކުރުމަށް، ނުވަތަ ޝަރީޢަތް އެހެނިހެން ހުރަސްތަކެއް ނެތް ނަމަ، ދަޢުވާ ކުރިއަށް ގެންގޮސް ތަޙުޤީޤުކޮށް ނިންމުމަށް ވީހާވެސް ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތިން ދަޢުވާކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ބަލައި ތަޙުޤީޤު ދޫކުރެވިފައި ބަލަހައްޓަން ޖެހޭނެއެވެ.

(ރ) ދެވަނަކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ނުކުތާތަކުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި، ގާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތުން މީހަކު ބަންދުކުރުމުގައި، [illegible] ކުށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެއް، [illegible]

(ބ) ތިންވަނަކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ގާނޫނުއަސާސީން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/162 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާކަމާއި،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު MF/157709 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި [illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ އަމުރުގައި މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމައި ސަލާމަތައި، [illegible] [illegible] [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible] [illegible] ބަންދުގައި [illegible].

ވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ގެ އަމުރުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

• ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، [illegible] ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކާ [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 145-J/MD/2017/1876 ގެ އަމުރުގައި [illegible]/ [illegible]، މިއަދު 16 [illegible] 2017 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން [illegible].